

Guds allvetande och kvantfysik

Kvantfysiken har avslöjat en verklighet som är långt mer komplex och gåtfull än vad vi tidigare föreställt oss. Ett av de mest slående exemplen på detta är "**observatörseffekten**", som visar att själva handlingen att observera något kan påverka det vi ser. På subatomär nivå kan en partikel existera i flera tillstånd samtidigt – tills vi observerar den. Denna insikt utmanar vårt sätt att förstå världen och får oss att inse att verkligheten inte alltid är lika stabil och förutsägbar som vi trodde.

Det är här vi kan göra en fascinerande koppling till **Guds namn och attribut** inom islam. Gud är **al-Basir** – den Allseende. Medan våra mänskliga observationer påverkar det vi ser, observerar Gud allt utan att verkligheten förändras på grund av Hans blick. **Guds syn och vetskap** är inte beroende av tid, rum eller fysiska begränsningar. Han är **al-Alim**, den Allvetande, och Hans kunskap täcker alla aspekter av universum – både de synliga och de osynliga, de enkla och de mest komplexa. Medan vi påverkar det vi observerar och därigenom förändrar verkligheten, observerar Gud allt utan att Hans observation påverkar det. **Hans kunskap är absolut, perfekt och oföränderlig.**

Kvantfysiken visar oss att världen är långt mer gåtfull än vi trodde. När Newton formulerade sina lagar om rörelse och gravitation, såg vi universum som ett mekaniskt och förutsägbart system. När Einstein kom med relativitetsteorin, utmanades dessa idéer – vi lärde oss att tid och rum inte är fasta, utan kan böjas och förändras av gravitation. Även då

trodde vi att vi närmade oss en fullständig förståelse av verkligheten. Men kvantfysiken kastade återigen om våra föreställningar, och vi insåg att partiklar kan befinna sig i en **superposition** – flera tillstånd samtidigt – tills vi observerar dem. Verkligheten på den minsta nivån är **osäker och flytande**, vilket utmanar våra grundläggande antaganden om världen.

Men även om våra vetenskapliga modeller förändras, förblir **Guds kunskap konstant och fullständig**. Om kvantfysiken är korrekt och partiklar faktiskt kan befinna sig på flera platser samtidigt, är det Gud som vet exakt var de befinner sig och i vilket tillstånd de är. Det finns ingenting som är för komplext eller för obegripligt för Gud. Som Koranen säger:

”Han vet vad som är framför dem och vad som är bakom dem, och de kan inte omfatta något av Hans kunskap utom vad Han vill.” (Koranen 2:255)

Denna vers påminner oss om **vår egen begränsade förmåga att förstå universum**. Vi har gång på gång trott att vi förstod verkligheten – efter Newton, efter Einstein – men varje gång har vetenskapliga framsteg visat oss att det alltid finns mer att upptäcka. Kvantfysiken har avslöjat att världen är oändligt mer komplex än vi tidigare kunnat ana. Men för **Gud**, som har skapat detta universum och som existerar bortom tid och rum, är all denna komplexitet redan känd och begriplig.

Detta leder oss till en djupare insikt om **vår plats i universum**. Vi människor, med all vår intellektuella kapacitet, kan bara förstå en liten del av skapelsen. Men Gud, som Koranen beskriver som **al-Alim** och **al-Basir**, vet allt – från de största galaxerna till de minsta partiklarna. Han har skapat allt och känner till varje detalj, varje rörelse, varje förändring. Koranen beskriver denna oändliga visdom med en kraftfull bild:

”Om alla träd på jorden blev till pennor och haven blev till bläck, och om sju hav fylldes på efter dem, skulle Guds ord inte ta slut. Gud är Allsmäktig och Allvis.” (Koranen 31:27)

Detta fångar essensen av vår diskussion: **oavsett hur långt vi kommer i vår strävan att förstå universum**, genom vetenskap eller filosofi, förblir vår kunskap begränsad. Vi kan bara förstå en bråkdel av den oändliga visdom som Gud besitter. Han har skapat varje aspekt av verkligheten och känner till den i sin fulla komplexitet – något vi aldrig fullt ut kan greppa.

Detta är en viktig påminnelse om **vår ödmjukhet inför kunskapens gränser**. Kvantfysiken har lärt oss att varje gång vi tror att vi har förstått världen, öppnar sig nya lager av mysterier. Islam påminner oss om att Gud redan känner till dessa mysterier, och att vår roll är att fortsätta söka, förstå och reflektera över världen omkring oss, samtidigt som vi erkänner våra begränsningar.

Sammanfattningsvis visar både kvantfysiken och islamisk teologi oss att världen är mer komplex än vi någonsin kan förstå. **Vår kunskap, oavsett hur långt den sträcker sig, kommer alltid att vara begränsad** i jämförelse med Guds oändliga visdom. Genom att utforska universum, både vetenskapligt och andligt, kan vi närma oss en djupare insikt om den storhet och komplexitet som präglar skapelsen. Och i varje upptäckt, i varje insikt, påminns vi om att Gud är den som ser och vet allt – **al-Basir** och **al-Alim** – och att Hans kunskap alltid överträffar vår.